

– Jag ångrar aldrig det jag gjorde för jag vet att det var rätt, säger han. Visst saknar jag mitt jobb. Men för mig var det omöjligt att tuga. Människors hälsa måste alltid gå före ekonomiska intressen.

- tioner med mina arbetskompisar och hade stöd från flera under tiden konflikten pågick. Men det kändes ändå skönt när arbetsdomstolen slog fast att det inte fanns någon som helst grund i de anklagelser som riktades mot mig. Under rättegången fick jag istället höra att jag gjort ett utmärkt arbete under mina tolv år på miljöförvaltningen.

BYGGNADSRARBETARE OCH SOCIONOM. Leif Kåvestad är född i början av fyrtiotalet. Efter skolan blev han byggnadsarbetare. Fast till skillnad från sin far som också arbetade i byggbranschen hade han en ingenjörsexamen i bakfickan. Efter några år valde han att byta bana och sökte in på socialhögskolan. Där träffade han sin blivande fru och tog en socionomexamen. Det blev några år i socialsvängen men intresset för byggbranschen fanns kvar. Han skaffade sig en journalistutbildning och hamnade på SABOs informationsavdelning.

– Jag var redan då väldigt intresserad av miljöfrågor och inne på det här med sjuka hus, säger han. Allt skulle plötsligt gå så snabbt, man byggde fort och fel.

Men att skriva kritiska artiklar om kommunala bostadsbolag som var medlemmar i organisationen var inte populärt.

– Jag kände att det jag kommit fram till var viktigt, säger Leif Kåvestad. Det fanns mycket att göra inom området så jag sökte jobb som miljöinspektör.

EN AV FÅ. Leif Kåvestad blev en av de få inspektörer i Sverige som enbart arbetade med sjuka-hus-ärenden. Dålig eller ohälsosam inomhusmiljö var i mitten av 1980-talet ett utforskat område. Människor i flera nybyggda områden drabbades plötsligt av trötthet, ständig huvudvärk och problem med irriterade slemhinnor. Många fick astma, eksem, allergier utan att någon förstod varför. Problemen växte i samma takt som det lanserades nya byggprodukter.

En av de mest kända, som senare visade sig vara orsak till problemen i många hus, var det kaseinhaltiga flytspacklet. En lovordad produkt som blev rena rama hälsokatastrofen.

– Flytspackel innehåller vatten, säger Leif Kåvestad. Om det inte får torka ut ordentligt innan man

lägger på lim och golvmattor eller parkettgolv kan det bildas ammoniakgaser. Det var bland annat det som hände i bostadsområdet Dalen utanför Stockholm.

Kåvestad upptäckte att det fanns flera hus som byggts på samma sätt som behövde saneras. Det innebar en omfattande åtgärd som skulle kosta de kommunala bostadsföretagen totalt över 500 miljoner kronor.

Bostadsbolagen slog bakut och Leif Kåvestad blev tillsagd att av sina chefer att ligga lågt:

– Men jag fortsatte att utreda de ärenden som kom in. Jag arbetade ju på en hälsomyndighet och det var omöjligt för mig att nonchalera de människor som drabbats och kom till oss för att få hjälp.

Kåvestad omplacerades och problemen tystades ned.

– Det fanns fortfarande flera hus i Stockholm bland annat 14 servicehus som akut behövde saneras, säger Kåvestad.

Inget gjordes trots att det fanns ett 40-tal konstaterade fall. Jag visste att jag hade ögonen på mig, men jag var tvungen att agera.

Kåvestad anmälde sin arbetsgivare, Stockholms stad för att ha försökt dölja byggfelen i servicehusen. Arbetsgivaren svarade med att ge honom sparken.

– Jag var ganska trött efter allt som hänt men samtidigt kunde jag inte acceptera att bli så illa behandlad, säger Leif Kåvestad. Det var inte jag som hade handlar oriktigt.

KÅVESTAD VANN. Efter en hård strid i arbetsdomstolen vann Kåvestad. Miljöförvaltningen i Stockholm dömdes att betala skadestånd samt att återanställa honom. De valde att köpa ut honom med 48 månadslöner. Året därpå kom ytterligare en upprättelse. Han fick ta emot Byggnads kulturstipendium för att skriva handboken om sjuka hus. Stipendiet överlämnades av statsministern Göran Persson.

Numera är Leif Kåvestad en populär föreläsare.

– Jag ångrar aldrig det jag gjorde för jag vet att det var rätt, säger han. Visst saknar jag mitt jobb. Men för mig var det omöjligt att tuga. Människors hälsa måste alltid gå före ekonomiska intressen.

Handboken om sjuka hus hittar du på nätet på: www.sjukahus.se